

DATOS IDENTIFICATIVOS

Xestión de espazos naturais e protexidos

Materia	Xestión de espazos naturais e protexidos			
Código	001G261V01926			
Titulación	Grao en Ciencias Ambientais			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OP	4	2c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Bioloxía vexetal e ciencias do solo Ecología e bioloxía animal			
Coordinador/a	Álvarez Jiménez, Maruxa Guada Prada, Guillermo			
Profesorado	Álvarez Jiménez, Maruxa Guada Prada, Guillermo			
Correo-e	maruxa@uvigo.es guillermo.guada@gmail.com			

Web

Descrición xeral A materia "Xestión de espazos naturais e protexidos" abarca aspectos xerais relativos á xestión e conservación da biodiversidade das diversas redes de espazos protexidos: como se clasifican e os principios básicos do seu deseño e planificación, así como ás ferramentas para a súa planificación e xestión.

Os obxectivos que se perseguen tras cursar esta materia son os seguintes:

- 1) Coñecer as áreas de xestión e planificación dos Parques Nacionais.
- 2) Coñecer as diversas redes de espazos protexidos existentes tanto a nivel estatal como europeo.
- 3) Coñecer a lexislación e normativa que afecta os Espazos Protexidos, e en particular aos Parques Nacionais.
- 4) Facilitar recursos de xestión relacionados coa área de conservación da biodiversidade e uso público da rede de espazos protexidos

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Código	
A2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ao seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética
A4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solucións a un público tanto especializado como non especializado
B1	Que os estudantes sexan capaces de desenvolver habilidades de análises, sínteses e xestión da información no sector agroalimentario e do medio ambiente.
B2	Que os estudantes sexan capaces de adquirir e aplicar habilidades e destrezas de traballo en equipo.
B4	Que os estudantes sexan capaces de adaptarse a novas situacións, con grandes doses de creatividade e ideas para asumir o liderado.
B5	Que os estudantes sexan capaces de desenvolver iniciativas e espírito emprendedor con especial preocupación pola calidade de vida.
C6	Coñecer e comprender os distintos aspectos da planificación, xestión, valoración e conservación de recursos naturais.
C12	Coñecer e Comprender os fundamentos para a xestión y restauración do medio natural
D1	Capacidade de análise, organización e planificación.
D3	Comunicación oral e escrita na lingua nativa e estranxeira.

D4 Capacidade de aprendizaxe autónoma e xestión da información.

D5 Capacidade de resolución de problemas e toma de decisións

D9 Traballo en equipo de carácter interdisciplinar

Resultados previstos na materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
*RA 1: Coñecer as áreas de xestión e planificación dos Parques Nacionais.	A2	B1 B2	C6 C12	D3
*RA 2: Coñecer as diversas redes de espazos protexidos existentes tanto a nivel estatal como europeo.	A2	B1	C6 C12	D4
*RA 3: Coñecer a lexislación e normativa que afecta os Espazos Protexidos, e en particular aos Parques Nacionais.	A2 A3	B1 B2	C6 C12	D1 D4
*RA 4: Facilitar recursos de xestión relacionados coa área de conservación da biodiversidade e uso público da rede de espazos protexidos	A4	B4 B5	C6 C12	D3 D5 D9

Contidos

Tema	
INTRODUCCIÓN	TEMA 0-Que, porqué e como se xestiona. Concepto de *ENP Áreas na Xestión dos *ENP: valoración, recursos, estratexia e execución
TEMA 1: VALORACIÓN DOS *ENP	TEMA 1.1-Dimensións da conservación e atributos dos ecosistemas. TEMA 1.2-Diagnóstico do territorio TEMA 1.3-Ameazas e riscos na conservación TEMA 1.4-Métodos e ferramentas de Valoración dos recursos dos *ENP
TEMA 2: RECURSOS NA XESTIÓN DE *ENP	TEMA 2.1. Capacidades para a Xestión. Xestión preventiva e xestión Activa. Gobernabilidade. TEMA 2.2. Estrutura da xestión: órgano reitor, órgano colaborador e órgano xestor. Recursos Humanos. TEMA 2.3. Recursos Financeiros. Apoio social, comunicación, educación, investigación. TEMA 2.4 Marco legal na xestión de *ENP: lexislación internacional, nacional e autonómica. TEMA 2.5 Tipoloxía dos *ENP. Rede de Parques Nacionais de España e dos *ENP de Galicia.
TEMA 3: ESTRATEXIAS NA XESTIÓN DE *ENP	TEMA 3.1. *Zonificación. Obxectivos xerais, sectoriais, zonais. Usos e aproveitamentos dos *ENP. TEMA 3.2. Intensidade da xestión. TEMA 3.3. Tipoloxía dos instrumentos de planificación e xestión: *PORN, *PRUG TEMA 3.4. Planificación en Fervenza. Xestión participativa
TEMA 4: EXECUCIÓN: ACCIÓNS ESPECÍFICAS DE XESTIÓN DE *ENP	TEMA 4.1. Programa de Uso Público TEMA 4.2. Programa de Conservación TEMA 4.3. Programa de Emerxencias Ambientais TEMA 4.4. Certificacións dos *ENP

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	26	52	78
Traballo tutelado	3	10	13
Seminario	10	30	40
Estudo de casos	2	9	11

Resolución de problemas de forma autónoma	1	3	4
Presentación	0	2	2
Exame de preguntas de desenvolvemento	0	1	1
Exame de preguntas obxectivas	0	1	1

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Lección maxistral	Asistencia a clase a fin de coñecer as bases teóricas da xestión de espazos protexidos e tomar notas de face á elaboración de apuntamentos que axuden ao alumno ao estudo da materia
Traballo tutelado	O profesor exporá ao alumnado un problema relacionado cun aspecto ou tema concreto da materia, que deberá elaborar mediante a procura e recollida de información, lectura e manexo de bibliografía, redacción e/ou exposición e traballo en equipo
Seminario	Análise ou resolución de problemas ou casos reais, coa finalidade de coñecelo, interpretalo, resolvelo, xerar hipótese, diagnosticalo e propor procedementos de solución, para ver a aplicación dos conceptos teóricos na realidade.
Estudo de casos	Análise dos instrumentos de planificación que incumben a un *espazo natural protexido determinado coa finalidade de coñecelo e interpretar os valores que promoven a súa protección
Resolución de problemas de forma autónoma	Traballar en problemas relacionados co cálculo de capacidade de acollida e aplicación de métodos de valoración de espazos

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Traballo tutelado	Actividade práctica en grupo. Mediante *tutorías individuais e *grupales guíase o profesorado encargado da materia supervisa a elaboración dos traballos requiridos na materia, tanto o caso de estudo dun espazo natural protexido concreto como o da aplicación de modelos de negocio relacionados coa economía circular e *ODS. Unha vez realizados os traballos, o alumnado exporá ante o /a docente e o resto dos seus compañeiros/*as o traballo realizado

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Traballo tutelado	Elaboración e presentación oral ou escrita dun traballo aplicado a algún espazo protexido ou sobre algún valor en particular (especie ou ecosistema) seguindo algunha destas dúas metodoloxías 1) Ciencia cidadá 2) Estudo de valoración continxente En cada caso valorarase a calidade da entrega e o traballo en equipo (*evaluación cruzada). Resultados de aprendizaxe a avaliar RA 2 e RA 3.	10	A2 B2 C6 D1 A3 B4 D3 B5 D4 D5
Estudo de casos	Desenvolvemento e redacción dun traballo escrito sobre os elementos de valor e as ferramentas de planificación dun espazo natural protexido. Valorarase a calidade da entrega. Resultados de aprendizaxe a avaliar RA 2 e RA 3.	10	A2 B1 C6 D1 A3 B2 C12 D3 D4
Resolución de problemas de forma autónoma	Traballar en problemas relacionados co cálculo de capacidade de acollida e aplicación de métodos de valoración de espazos Esta metodoloxía permite identificar, analizar datos e solucionar problemas que se inclúen comunmente nos proxectos de xestión de espazos naturais protexidos. Tamén se avaliará a elaboración e resolución de cuestionarios Resultados de aprendizaxe a avaliar RA 4.	10	A3 D1 D4 D5
Presentación	Presentación de dous traballos en grupo (escrita e oral): redacción, estrutura, contidos, bibliografía e discusión	10	A4 B2 D3 D9
Exame de preguntas de desenvolvemento	Preguntas sobre o temario e resolución de problemas a fin de comunicar os coñecementos adquiridos na materia, aplicando unha terminoloxía específica propia da xestión de espazos naturais. Resultados de aprendizaxe a avaliar RA1-4.	40	C6 D1 C12 D3 D5
Exame de preguntas obxectivas	Afirmar ou negar enunciados baseados nos contidos do temario a fin de demostrar que se posúen coñecementos xerais sobre a Xestión dos Espazos Naturais Protexidos. Resultados de aprendizaxe a avaliar RA1-4.	20	C12

Outros comentarios sobre a Avaliación

Sistema de avaliación: a modalidade de avaliación preferente é a Avaliación Continua. Aquel alumno que desexe a Avaliación Global (100% da calificación no exame oficial) debe comunicarllo ó responsable da materia, por email (guillermo.guada@uvigo.gal) nun prazo non superior a un mes dende o comienzo da docencia da materia.

PRIMEIRA E SEGUNDA EDICIÓN DE ACTAS (Maio-Xuño e Xullo 2024):

AVALUACIÓN CONTINUA:

Para aprobar a materia será necesario aprobar o exame, que representa o 60% da nota final (preguntas obxectivas 20% y preguntas de desenvolvemento 40%), así como cada unha dos seus partes. Cada parte representa a materia da materia impartida polas dúas Áreas de coñecemento involucradas na docencia da materia (botánica cun 30% e ecología cun outro 30% da nota final).

Superado o exame, á nota obtida se lle sumará a calificación obtida nas probas de avaliación continua realizadas durante o curso (problemas, estudos de casos e traballos tuteados) e que serán levados a cabo tanto de forma individual como en grupo e que deberán entregarse dentro dos prazos establecidos polo profesorado, que se comunicarán ao alumnado a través da plataforma MOOVI.

A asistencia a clase non é obrigatoria, con todo o sistema de aviación será o mesmo para todos os alumnos, polo que se recomenda a asistencia ás saídas de campo e aos seminarios.

No caso de non asistir a estas convocatorias, ou non aprobalo, o alumnado pasará a ser avaliado do mesmo xeito que o resto dos alumnos en próximas convocatorias; en ningún caso gardaranse as notas dos traballos presentados na avaliación continua.

CONVOCATORIA FIN DE CARREIRA:

O alumno que opte por examinarse en Fin de Carreira será avaliado mediante un exame único baseado nos contidos impartidos na materia e que por tanto valerá o 100% da nota. En Segunda oportunidade (xullo) o alumnado que se presente poderá optar ao 100% da calificación si así o deséxa e maniféstao por escrito previo á realización da proba.

DATAS DOS EXAMES:

Fin de carreira: 28 de setembro 2023 ás 16h

3 de xuño 2024 ás 10h

12 de xullo do 2024 ás 10h

En caso de erro, as datas válidas serán as que figuren na web da Facultade de Ciencias e nos taboleiros informativos situados no vestíbulo do centro.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Bibliografía Complementaria

Libros,

AZQUETA, D., **Valoración económica de la calidad ambiental**, McGraw-Hill, Madrid.,

BEGON M., HARPER, J., TOWSEND, C.R., **Ecology**, Ediciones Omega,

BOADA, M.; GÓMEZ, F.J, **Biodiversidad**, Rubes, Barcelona, 175pp,

DIEGO-LIAÑO, C.; GARCÍA JC., **Los Espacios naturales protegidos**, Davinci, Barcelona, 246pp,

GÓMEZ-LIMÓN, J.; ATAURI, J.A.; MÚGICA DE LA GUERRA, M.; DE LUCIO, J.V.; PUERTAS, J., **Planificar para gestionar los espacios naturales protegidos**., Fundación Interuniversitaria Fernando González Bernáldez para los Espacios Naturales, Madrid, 119pp,

MARTÍNEZ VEGA, J.; MARTÍN LOU, M.A., **Métodos para la planificación de espacios naturales protegidos**, Consejo Superior de Investigaciones Científicas, Instituto de Economía y Geografía, Madrid, 219pp,

Páxinas web,

Ministerio de Agricultura, Alimentación y Medio Ambiente: www.magrama.es,

Red EUROPARC-España <http://www.redeuroparc.org/>,

Red Natura 2000: <http://www.rednatura2000.info/>,

Ramsar: <http://www.ramsar.org>,

Biodiversity information system for Europe: <http://biodiversity.europa.eu/topics/sebi-indicators>,

Unión Internacional para la Conservación de la Naturaleza (UICN): <http://www.uicn.es/> Lista Roja de,

Recomendacións

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Auditoría e xestión ambiental/O01G261V01701

Xestión e conservación da auga/O01G261V01927

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Ecoloxía/O01G261V01602

Avaliación de impactos ambientais/O01G261V01503

Biodiversidade/O01G261V01924

Outros comentarios

Organizarase unha ou dúas saídas de campo *optativas, ás cales se recomenda a súa asistencia por parte do alumnado. O traslado en autobús estará sufragado polo decanato, pero é posible que o alumnado asistente teña que cubrir gastos de barco -no caso de acudir a algún dos arquipélagos que pertencen ao *PNMTIA-. As saídas quedarán anuladas si non se alcanza un mínimo de 15 alumnos/*as.
